

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου " Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του ν. 1729/1987 " Καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών, προστασία των νέων και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 144 Α) "

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι τα ναρκωτικά αποτελούν πλέον ένα από τα σημαντικότερα ιατροκοινωνικά προβλήματα - αν όχι το σημαντικότερο - στο διεθνές χώρο, γεγονός το οποίο απαιτεί συνεχή επαγρύπνηση και συμμετοχή όλων των φορέων για την αντιμετώπισή του.

Έτσι, η πολιτεία οφείλει να παίξει πολλαπλό ρόλο και να λάβει μέριμνα, αφενός μεν για τη δραστηριοποίηση της πρόληψης, που στηρίζεται στη σωστή και υπεύθυνη ενημέρωση, αφετέρου δε για τη θεραπευτική αντιμετώπιση και την κοινωνική επανένταξη του τοξικομανούς - αρρώστου. Τέλος, ιδιαίτερη προσπάθεια πρέπει να καταβληθεί στο χώρο της καταστολής, προκειμένου να παταχθεί ο λαθρέμπορος, που κερδοσκοπεί σε βάρος της υγείας του λαού και ειδικότερα της νεολαίας, που αποτελεί το μέλλον κάθε Έθνους.

Ειδικότερα: Οι παράγοντες που προσδιορίζουν την επιρρέπεια στη χρήση των ναρκωτικών είναι πολυάριθμοι, ατομικοί και περιβαλλοντικοί, ακριβώς δε για το λόγο αυτόν και η αντιμετώπιση του φαινομένου της αυξημένης διάδοσης αυτών είναι αρκετά δύσκολη.

Στη χώρα μας η τοξικομανία, μέχρι πριν ακόμη από λίγα χρόνια, ήταν πολύ λιγότερο διαδεδομένη σε σχέση με τις άλλες χώρες του δυτικού κόσμου, τελευταία όμως παρατηρείται και στον τόπο μας μια σταδιακή αύξηση, η οποία μολονότι δεν είναι δυνατό αριθμητικά να προσδιορισθεί, είναι εντούτοις ορατή. Είναι, όπως επισημάνεται και στην Έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής, το μεγαλύτερο μας σήμερα κοινωνικό πρόβλημα. Είναι ακόμη θέμα εθνικό, αφού υπονομεύει τη βιολογική υπόσταση και υποβαθμίζει την ψυχική και διανοητική κατάσταση των νέων μας, που μαζί με την υπογεννητικότητα και το AIDS, αποτελούν τους μεγαλύτερους κινδύνους της φυλής μας.

Τα ναρκωτικά κυκλοφορούν σήμερα περισσότερο ελεύθερα στο δρόμο, αλλά έχουν μπει και στο σπίτι, στο σχολείο, στο χώρο της δουλειάς, της ψυχαγωγίας. Κι αυτήν την εξάπλωση της τοξικομανίας δεν μπορεί να τη δει κανείς ως μεμονωμένο φαινόμενο, αφού τα αίτια είναι πολλαπλά και σύνθετα. Είναι κοινωνικά, ψυχολογικά, οικονομικά, αλλά και πολιτικά. Οι μεγάλες κοινωνικές αλλαγές που έγιναν τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας, η αθρόα μετανάστευση εξωτερική και εσωτερική, η αλλαγή των προτύπων και των αντικειμενικών αξιών, η υποβάθμιση των σπουδών, η ανεργία, το επιστημονικό προλεταριάτο, η στάση απέναντι στη νεολαία ιδεολογικών και πολιτικών ρευμάτων και παρατάξεων, η εισαγωγή και αποδοχή ξενόφερτων συνθημάτων, η αποξένωση στις ανθρώπινες σχέσεις, ο ποσοπικισμός και κυρίως το σπάσιμο των παραδοσιακών ελληνικών θεσμών, που από μόνοι τους είχαν τη δυνατότητα της άμυνας και εμπεριείχαν μηχανισμούς αντίστασης, είναι μερικά από τα αίτια αυτά, όπως σαφώς τονίζονται και στην Έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής.

Η μεθοδολογία αντιμετώπισης του σύγχρονου αυτού ιατροκοινωνικού προβλήματος παρακολουθεί σήμερα, διεθνώς, τέσσερα χωριστά στάδια, τα οποία όμως διατηρούν στη βάση τους μία στέρεη συνοχή, έτσι ώστε τελικά το ένα να αποτελεί προϋπόθεση του άλλου.

1. Την πρόληψη, το κυριότερο ίσως, που στηρίζεται στη σωστή και υπεύθυνη ενημέρωση.

2. Τη θεραπευτική προσέγγιση των αρρώστων, εξαρτημένων ατόμων, που αποβλέπει στην εφαρμογή διαφόρων θεραπευτικών "μοντέλων" για τη σωματική και ψυχολογική απεξάρτηση.

3. Την κοινωνική επανένταξη, μέσα από προγράμματα σωστής και συνεχούς προσπάθειας επαναπροσαρμογής των εξαρτημένων ατόμων μέσα στο κοινωνικό σύνολο.

4. Την κατασταλτική παρέμβαση του νόμου, στα πλαίσια της δίωξης των λαθρεμπόρων και της προστασίας των εξαρτημένων.

Η πρόληψη

Αποτελεί βασικής σημασίας ενέργεια, που αποσκοπεί στο να καταστήσει ευρύτερα γνωστές τις δυσμενείς επιπτώσεις από τη χρήση των εξαρτησιογόνων φαρμάκων. Η πρόληψη στηρίζεται στη σωστή και υπεύθυνη ενημέρωση, από επιστήμονες που γνωρίζουν πώς θα μεταφέρουν την πληροφορία - μήνυμα, ιδιαίτερα στους νέους, έτσι ώστε να αποφευχθεί το συχνά παρατηρούμενο φαινόμενο, μια ενημερωτική προσπάθεια να καταλήγει τελικά σε δυσφήμιση.

Η πρόληψη για να έχει αποτέλεσμα θα πρέπει:

- Να έχει σωστό προγραμματισμό, με βάση εμπειρίες που έχουν αποκτηθεί στο διεθνές χώρο.

- Να γίνεται από επιλεγμένους επιστήμονες, με βάση τη γνώση και τη μακρόχρονη εμπειρία.

- Να ακολουθούνται οι κανόνες της επικοινωνιολογίας, έτσι ώστε η ενημέρωση κάθε επιλεγμένης πληθυσμιακής ομάδας να γίνεται με βάση τους ειδικούς, για την ομάδα αυτήν, κανόνες επικοινωνίας (είναι π.χ. διαφορετική η μεθοδολογία προσέγγισης των εφήβων από των μεσηλικών) με βάση την πειθώ και όχι το δογματισμό.

Η θεραπευτική αντιμετώπιση

Ο τοξικομανής πρέπει να εντάσσεται σε σύγχρονα, ολοκληρωμένα προγράμματα σωματικής και ψυχικής απεξάρτησης. Απαιτείται η ίδρυση πολλών Κέντρων αποτοξίνωσης (Rehabilitation centers) με σωστές προδιαγραφές, που να μπορούν να λειτουργήσουν έξω από κάθε άλλο "σύστημα υγείας". Τα Κέντρα αυτά πρέπει να λειτουργούν με συγκεκριμένα προγράμματα, υλοποιημένα από επιστήμονες που έχουν ειδικά εκπαιδευτεί και γνωρίζουν το πρόβλημα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί σταδιακά με κονδύλια, που θα διατεθούν στις περιφερειακές και τοπικές υγειονομικές αρχές και που θα προορίζονται αποκλειστικά για την προσφορά υπηρεσιών θεραπείας και κοινωνικής αποκατάστασης.

Η κοινωνική επανένταξη

Η κοινωνική επανένταξη του τοξικομανή απαιτεί:

- Εκ μέρους της πολιτείας, σωστά προγράμματα επαγγελματικής και κοινωνικής μέριμνας των αποθεραπευμένων. Το απεξαρτημένο άτομο πρέπει να είναι σε θέση, μετά τη θεραπεία του, να επανέλθει ενεργά στην κοινωνία και να αντιμετωπίσει δυναμικά τα προβλήματά του.

- Εκ μέρους της οικογένειας και του περιβάλλοντός του, μια αναθεώρηση των σχέσεων και μια μεγαλύτερη προσέγγιση στα προβλήματα του απεξαρτημένου. Στο άμεσο περιβάλλον του το άτομο αυτό θα αναζητήσει πρώτα την ελπίδα, την αγάπη και την ενθάρρυνση, ώστε να "ξεφύγει" για πάντα από το "ναρκωτικό".

Τα μέτρα καταστολής

Είναι ευθύνη της πολιτείας να διαμορφώσει τις σωστές κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές κ.λπ. συνθήκες, που θα αποτελέσουν τη βάση για μια γενικότερη περιστολή του εγκλήματος, μέσα στα πλαίσια της οποίας εντάσσεται και

η διακίνηση και η χρήση των "ναρκωτικών".

Απαιτείται μια σωστή, σύγχρονη και προπαντός απλή νομοθετική ρύθμιση που να διακρίνει, κατά τρόπο αδιάβλητο, τον τοξικομανή από το λαθρέμπορο, να βοηθήσει τον πρώτο και να διώξει το δεύτερο.

Από τα σοβαρά προβλήματα, που συζητούνται σήμερα και πρέπει να εξετασθούν, τόσο στο χώρο της πρόληψης όσο και της καταστολής, είναι:

Η διαίρεση σε "μαλακά" και "σκληρά" που τελευταία κατά κόρον ακούγεται, ιδιαίτερα στη χώρα μας, δεν είναι δόκιμη. Θα πρέπει βέβαια να διευκρινισθεί, ότι από φαρμακολογικής απόψεως, τόσο ο τύπος όσο και ο βαθμός της εξάρτησης διαφέρει από "ναρκωτικό" σε "ναρκωτικό". Το γεγονός όμως αυτό, της διαφορετικής δηλαδή φαρμακοδυναμικής μιας εξαρτησιογόνου ουσίας, σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να αποτελέσει στοιχείο για μια διαφορετική διάκριση και κατά μείζονα λόγο για μια διαφορετική μεταχείριση.

Η θέση αυτή, της μη διαφορετικής μεταχείρισης, περιλαμβάνει πολλά επιστημονικά επιχειρήματα, όπως:

- Όλα είναι "ναρκωτικά" και όλα προκαλούν ψυχική, ορισμένα δε και σωματική, εξάρτηση ή/και ανοχή. Ακόμα και η κάνναβη - που αποτελεί (κατά την αντεπιστημονική διάκριση σε "σκληρά" και "μαλακά") τον κατεξοχήν εκπρόσωπο της ομάδας των μαλακών "ναρκωτικών" - ανήκει φαρμακολογικά στην ομάδα των ψευδαισθησιογόνων και προκαλεί έντονη ψυχική εξάρτηση.

- Η γνώριμία με την κάνναβη εισάγει το άτομο στο δρόμο των "ναρκωτικών" και αργά ή γρήγορα ο χρήστης, υποκινούμενος από την περιέργεια, μπορεί εύκολα να "περάσει" και στα άλλα "ναρκωτικά". Τούτο εξάλλου έχει αποδειχθεί και στην καθημέρα πράξη, αφού από επιδημιολογικές μελέτες έχει καταδειχθεί, ότι οι περισσότεροι από τους ηρωινομανείς "ξεκίνησαν" κάποτε από την κάνναβη για να "περάσουν" αργότερα στα άλλα "ναρκωτικά" μέχρι και την ηρωίνη.

- Όλα τα ναρκωτικά, "μαλακά" και "σκληρά", προκαλούν σοβαρή βλάβη στη σωματική και ψυχική υγεία του χρήστη.

- Όλα τα "ναρκωτικά", ακόμα και η κάνναβη, οδηγούν σε αλλαγή της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς. Το άτομο σε μικρό χρονικό διάστημα από την έναρξη της χρήσης οδηγείται σε μια κατάσταση παθητικότητας και παράδοσης στη δράση του "ναρκωτικού". Η προσπάθεια ενεργητικής λύσης των προβλημάτων εξαφανίζεται και ο χρήστης αναπτύσσει μια αρνητική στάση απέναντι στη ζωή, στάση μηδενιστική, αυτοκαταστροφική και μοιρολατρική. Η παθητική αυτή συμπεριφορά συνοδεύεται με αδυναμία ανάληψης ευθυνών, με ανικανότητα εκπλήρωσης των στοιχειωδών υποχρεώσεων και με κοινωνική απόσυρση και περιθωριοποίηση, κατάσταση που οδηγεί το άτομο σε οικογενειακή, επαγγελματική και κοινωνική αποδιοργάνωση, που ακολουθείται από ανάπτυξη αντικοινωνικής συμπεριφοράς.

- Θα πρέπει επίσης να τονισθεί η κοινωνική επικινδυνότητα του χρήστη. Το άτομο "υπό την επήρρεια" ενός ναρκωτικού δε βλάπτει μόνο τον εαυτό του, αλλά είναι επικίνδυνο και για το υπόλοιπο κοινωνικό σύνολο, αφού υπό την επήρρεια του "ναρκωτικού" και τη διαταραχή των ψυχικών λειτουργιών, μπορεί να προβεί σε πράξεις σε βάρος της κοινωνίας με σαφή αδικπρακτικό χαρακτήρα.

- Τέλος, θα πρέπει να τονισθεί ότι μια τέτοια διάκριση για ένα μόνο, έστω και το "αθώότερο" από τα "ναρκωτικά", δεν αποκλείει αργότερα το ενδεχόμενο προσπάθειας διάκρισης και άλλων ισχυρότερων εξαρτησιογόνων με περισσότερο ορατές και σοβαρές ανεπιθύμητες ενέργειες, ανοίγεται δηλαδή ένας "δρόμος" που είναι δύσκολο να κλειστεί.

Η νομοποίηση της κυκλοφορίας όλων ή μέρους των εξαρτησιογόνων (με βάση π.χ. τη διάκριση σε "μαλακά" και "σκληρά").

Η ενέργεια αυτή προβάλλεται ως επιχείρημα, για τη μείωση ή την εξάλειψη της λαθρεμπορικής διακίνησης και τον έλεγχο της τοξικομανίας.

Πρέπει να αποκλεισθεί διότι:

(α) Η διάκριση των εξαρτησιογόνων φαρμάκων, με βάση τη φαρμακοδυναμική του προϊόντος, δεν μπορεί να υπογορευθεί και διαφορετική μεταχείριση από της πλευράς της κοινωνικής παραδοχής ή της νομοποίησης της κυκλοφορίας και τούτο διότι η πρόληψη στρέφεται κατά της οποιαδήποτε φαρμακοεξάρτησης, ανεξαρτήτως της δυναμικότητας του ενός ή του άλλου προϊόντος. Είναι άλλωστε γνωστό τόσο από επιδημιολογικές μελέτες, όσο και από την ανάλυση των κοινωνικοπολιτισμικών παραμέτρων που προσδιορίζουν την επιρρέπεια στη χρήση των "ναρκωτικών", ότι εύκολα αντικαθίσταται ένα φάρμακο με άλλο, κατά την αναζήτηση μιας νέας εμπειρίας.

(β) Η δυνατότητα εξεύρεσης ενός εξαρτησιογόνου φαρμάκου αποτελεί βασικό παράγοντα για την εξάπλωση της τοξικομανίας. Έτσι, η υιοθέτηση μιας τέτοιας πολιτικής θα έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός των "καταναλωτών" τοξικομανών, δηλώνοντας ταυτόχρονα την αδυναμία του κράτους να παρέμβει και την εγκατάλειψη με απάνθρωπο τρόπο εκατομμυρίων αρρώστων - τοξικομανών σε ένα βέβαιο θάνατο. Και το τελευταίο αυτό, διότι δεν είναι βέβαιο λογικό να επωμισθεί το κράτος την ευθύνη και το κόστος μιας θεραπείας, αφού η ελεύθερη διάθεση και χρήση θα είναι επιλογή του πολίτη.

(γ) Σε όποια κράτη, μερικώς ή ολικώς, εφαρμόστηκε, έχει αποτύχει. Ουδέν επέτυχε, πέραν από το να αυξήσει τον αριθμό των τοξικομανών.

Η κατευθυνόμενη συνταγογράφηση, η αναγραφή, δηλαδή, από τους γιατρούς στους δηλωμένους τοξικομανείς της "ημερήσιας δόσης" συντήρησης, πρέπει επίσης να αποκλεισθεί.

Εφαρμόστηκε παλαιότερα στην Αγγλία και απέτυχε, αφού οι τοξικομανείς αυξήθηκαν, γνωρίζοντας ότι άνετα και "νόμιμα" μπορούν να βρουν τη δόση τους. Το κράτος με τον τρόπο αυτόν δήλωσε και πάλι την αδυναμία του να ελέγξει αποτελεσματικά μια κατάσταση, ο γιατρός εκλήθη να συμμετάσχει σε μια πράξη με καθαρά αντιατρικό χαρακτήρα και τελικά αρνήθηκε - σωστά - να συνεργήσει, στις επιλογές του τοξικομανή και στη διευκόλυνσή του για την εξεύρεση της δόσης του.

Σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί μια τέτοια τακτική να επανεκτιμηθεί.

Με τις παραπάνω διαπιστώσεις γίνεται σαφές, ότι πρέπει να υπάρξει ένα σύγχρονο νομοθετικό πλαίσιο, προκειμένου να δημιουργηθεί η κατάλληλη υποδομή για τη θεραπευτική αντιμετώπιση, με τη χρησιμοποίηση όλων των προτεινόμενων παγκοσμίως θεραπευτικών μοντέλων, να υλοποιηθούν προγράμματα κοινωνικής επανένταξης, να θεθούν οι βάσεις μιας ισχυρής και αποτελεσματικής κατασταλτικής παρέμβασης του νόμου.

Νομοθετικές ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της τοξικομανίας, στο δικό μας χώρο, δεν είναι, από παλαιότερα, άγνωστες. Συγκεκριμένα:

1. Νόμοι 743/1970 και 1176/1972:

Νόμοι που για την εποχή τους λειτούργησαν σωστά. Είχαν όμως αρκετές αδυναμίες και ελλείψεις, που έγιναν πολύ περισσότερο εμφανείς, καθώς με την πάροδο του χρόνου το πρόβλημα της διάδοσης των ναρκωτικών άρχισε

να παίρνει και στη χώρα μας μεγαλύτερες διαστάσεις. Οι κυριότερες αδυναμίες αφορούσαν:

- Τη διαγνωστική δυσκολία διάκρισης μεταξύ χρήστη και λαθρεμπόρου.

- Τις προβλεπόμενες, για κάθε περίπτωση, ποινές που έπρεπε οπωσδήποτε να αναπροσαρμοσθούν.

Παράλληλα οι νέες αντιλήψεις για την αντιμετώπιση των ιατροκοινωνικών προβλημάτων εν γένει, με έμφαση στην πρόληψη και νεότερη μεθοδολογία εφαρμογής της, επέβαλαν ορισμένες τροποποιήσεις στο υφιστάμενο αυτό νομικό καθεστώς.

2. Νόμος 1729/1987:

Πρώτη προσπάθεια τροποποίησης των ν. 743/1970 και 1176/1972 και καθιέρωσης ενός νέου σύγχρονου νομικού πλαισίου.

Η προσπάθεια αυτή, παρά το γεγονός ότι ξεκίνησε με φανερό διάθεση ενισχύσεως του αγώνα κατά των ναρκωτικών, με ειλικρινές ενδιαφέρον για τον άρρωστο χρήστη και παραδειγματική τιμωρία για το λαθρέμπορο - μεταπράτη, δεν υπήρξε απόλυτα επιτυχής, γεγονός το οποίο κατεφάνη από τις πρώτες ακόμη ημέρες της ψήφισης του ν. 1729/1987 και σύντομα αναγνωρίστηκε και από τους ίδιους τους εισηγητές και συντάκτες του.

Έτσι, ανελήφθη, κοινή, απ' όλα τα κόμματα, προσπάθεια για την τροποποίηση και αναμόρφωση του νόμου αυτού, προσπάθεια που οδήγησε, επί Οικουμενικής Κυβερνήσεως, σε μία κατ' αρχήν παραδοχή ορισμένων σοβαρών πραγματικά σημείων, για τα οποία θα έπρεπε να υπάρξει μία νέα νομοθετική πρόβλεψη. Η προσπάθεια αυτή δεν πρόφθασε να ολοκληρωθεί με τη μορφή ενός συγκεκριμένου νόμου, συνεχίστηκε όμως η μελέτη του προβλήματος με περισσότερο εμπειριστατώμενη αναζήτηση, μέσα στα πλαίσια και πάλι μιας διακομματικής επιτροπής, το πόρισμα της οποίας, κοινής από όλα και πάλι τα κόμματα παραδοχής, κατατέθηκε πρόσφατα στη Βουλή, προκειμένου να αποτελέσει την αφετηρία της από μακρόν εκκρεμούσας τροποποίησης της τρέχουσας Νομοθεσίας, για την ανάγκη της οποίας όλες οι παράμετροι, πολιτικές, κοινωνικές, επιστημονικές, συμφωνούν.

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου

1. Δημιουργείται ένας νέος νομοθετικά κατοχυρωμένος φορέας, ένας οργανισμός με τη μορφή του ν.π.ι.δ. (με μονομέτοχο το κράτος), ο οποίος θα έχει ως σκοπό τη συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος (πλην βεβαίως της Δικαστικής). Θα έχει διύπουργικό χαρακτήρα και θα τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η συνεργασία όλων των υπουργείων, που έχουν σχέση με το αντικείμενο. Ο οργανισμός θα είναι οικονομικά ανεξάρτητος και θα στελεχωθεί από άτομα όλων των ειδικοτήτων με εξειδίκευση στα ναρκωτικά, ώστε να επιτυγχάνεται η υλοποίηση των αποφάσεων, κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Είναι φανερό ότι το επιτελικό, συντονιστικό και εκτελεστικό έργο της σύγχρονης πολιτείας για τα ναρκωτικά επιβάλλει τη δημιουργία ενός τέτοιου οργανισμού ευέλικτου, με νομοθετικά κατοχυρωμένη δυνατότητα άσκησης έργου και οικονομικά ανεξάρτητου.

2. Προτείνονται σειρά μέτρων, που εκσυγχρονίζουν τις μεθόδους διάγνωσης της τοξικομανίας και ειδικότερα τη διάκριση λαθρεμπόρου και χρήστη, προτείνουν σύγχρονες θεραπευτικές μεθόδους και διαδικασίες κοινωνικής επανένταξης και αυστηρά μέτρα καταστολής για την πάταξη και την παραδειγματική τιμωρία των λαθρεμπόρων.

Ειδικότερα:

Με τα άρθρα 1-6, ιδρύεται ο Οργανισμός ΚΑτά των ΝΑρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ.) με τη μορφή ν.π.ι.δ., προσδιορίζονται δε οι στόχοι και οι σκοποί του, η συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου, οι πόροι του Οργανισμού, η σύνθεση σε προσωπικό. Παράλληλα, δίδεται εξουσιοδότηση, όπως με π.δ. καθορισθούν ακριβώς οι λεπτομερείς οργανώσεις και λειτουργίας του νέου Οργανισμού.

Με το άρθρο 7 ιδρύονται ειδικές υπηρεσιακές μονάδες και επιστημονικές επιτροπές στα συναρμόδια υπουργεία, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την ανελλιπή ενημέρωση του Ο.ΚΑ.ΝΑ. για τις δραστηριότητές τους, την πρόταση των αναγκαίων μέτρων και την υλοποίησή τους, την ανταλλαγή πληροφοριών κ.λπ. Παρέχεται ακόμη εξουσιοδότηση στον Ο.ΚΑ.ΝΑ. να συνεργάζεται ή και να συγκροτεί επιστημονικές επιτροπές με γνωμοδοτικό καθαρά χαρακτήρα.

Με το άρθρο 8, τίθενται οι βάσεις για την οργάνωση της πρόληψης, η οποία, όπως αναφέρθηκε, στηρίζεται στη σωστή και υπεύθυνη ενημέρωση. Η αξία της πρόληψης έχει ήδη αναφερθεί και αξιολογηθεί.

Ιδιαίτερης αξίας θεωρείται η διάταξη που προβλέπει ότι όλα τα προγράμματα θα ελέγχονται από τον Ο.ΚΑ.ΝΑ., γεγονός το οποίο θα μπορέσει να θέσει υπό έλεγχο όλους τους αυτόκλητους και αυτοαποκαλούμενους "ειδικούς" στην πρόληψη, που εύκολα μπορεί να μετατρέψουν από άγνοια και απείρεια, την ενημέρωση σε διαφήμιση. Γλαφυρότατα περιγράφεται το φαινόμενο αυτό και οι εξ αυτού κίνδυνοι στην Έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής.

Καθιερώνεται τέλος, με το άρθρο αυτό, η εισαγωγή μαθήματος αγωγής υγείας σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, βραβεία για την υποβολή προτάσεων σχετιζόμενων με τον αγώνα κατά των ναρκωτικών κ.λπ..

Με το άρθρο 9, ορίζονται για πρώτη φορά και οι "πρόδρομες" των ναρκωτικών ουσίες, αυτές δηλαδή οι ουσίες από τις οποίες είναι δυνατή η εργαστηριακή παρασκευή δραστικών ναρκωτικών. Οι ουσίες αυτές υποκείνται πλέον στον έλεγχο του κράτους, ο οποίος ασκείται με βάση τον Καν. ΕΟΚ 900/1992.

Ειδικότερα: Η ένταξη των προδρόμων ουσιών παρασκευής ναρκωτικών σε ιδιαίτερου πίνακα του άρθρου 4, γίνεται προς εκπλήρωση σχετικής συμβατικής υποχρέωσης της χώρας μας, η οποία ανέκυψε από την κύρωση με το ν.1990/1991 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών "κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών".

Το άρθρο 12 της Σύμβασης αυτής αναφέρεται στις ουσίες που χρησιμοποιούνται συχνά στην παράνομη παρασκευή ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών και οι οποίες χαρακτηρίζονται για το λόγο αυτόν ως "Πρόδρομες". Ορίζεται ότι ο έλεγχος και η παρακολούθηση του εμπορίου των ουσιών αυτών (παραγωγή, εισαγωγή κ.λπ.) υπόκειται στον έλεγχο του κράτους, που ασκείται με βάση την Κοινοτική Οδηγία Καν. ΕΟΚ 900/1992.

Με το άρθρο 10, αντικαθίσταται το άρθρο 5 του ν.1729/1987, που αφορά στις επιβαλλόμενες ποινές για τους παραβάτες του νόμου περί ναρκωτικών. Αναφέρονται λεπτομερώς οι περιπτώσεις που επισύρουν ποινή καθείρξεως τουλάχιστον 10 ετών και χρηματική ποινή από 100.000 δρχ., μέχρι 100.000.000 δρχ.

Συγκεκριμένα: Στην παράγραφο 1:

1) Στην περίπτωση (β) προστίθενται οι αξιόπονες πράξεις της προσφοράς και διανομής ναρκωτικών και καθίσταται σαφέστερο, ότι η μεσολάβηση καταλαμβάνει όλες τις πράξεις που περιέχονται σ' αυτή.

2) Στην περίπτωση (ε) προστίθεται διάταξη με την οποία καθίσταται αξιόποινη πράξη η εισαγωγή, προμήθεια, παραγωγή κ.λπ. των Προδρόμων Ουσιών που περιλαμβάνονται

στους Πίνακες I και II του άρθρου 4 παρ. 4 του νομοσχεδίου, με την προϋπόθεση ότι ο υπαίτιος γνωρίζει, ότι αυτές χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την παράνομη παραγωγή, καλλιέργεια ή παρασκευή ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών.

Η διάταξη αυτή τέθηκε προς εκπλήρωση σχετικής συμβατικής υποχρέωσης της χώρας μας, η οποία προέκυψε από το άρθρο 3 της Συμβάσεως των Ηνωμένων Εθνών.

3) Προστίθεται νέα περίπτωση, η (ιγ). Με τη διάταξη αυτήν εντάσσονται στα βασικά εγκλήματα του άρθρου 5 και οι περιεχόμενες σ' αυτήν αξιόποινες πράξεις.

Με το άρθρο 11, αντικαθίσταται το άρθρο 6 του ν. 1729/1987. Αφορά την επιβολή ποινών σε διακεκριμένες περιπτώσεις που αναφέρονται λεπτομερώς.

Συγκεκριμένα: α) Στην παράγραφο 1 προστίθεται και άλλη διάταξη, σύμφωνα με την οποία αποτελεί διακεκριμένη περίπτωση, που λαμβάνει αριθμ. (α) η ανάμιξη του δρόστη σε άλλες εγκληματικές δραστηριότητες που διευκολύνονται από τη διάπραξη εγκλήματος ναρκωτικών.

β) Στην παράγραφο 3 συμπληρώνονται διατάξεις του ίδιου άρθρου, ώστε να καταστούν πληρέστερες και μεγαλύτερης εκτάσεως εφαρμογής.

Με το άρθρο 12, αντικαθίστανται οι παράγραφοι 2,3 και 4 του άρθρου 7 του ν.1729/1987, ενώ η παράγραφος 5 καταργείται.

Με τις ρυθμίσεις αυτές τροποποιείται η οριζόμενη διαδικασία για την κατ' εξαίρεση χορήγηση ουσιών, προς αντιμετώπιση του σωματικού στερητικού συνδρόμου.

Συγκεκριμένα: με την παράγραφο 2, ενώ απαγορεύεται γενικώς η χρήση υποκατάστατων, επιτρέπεται αυτή μόνο σε ειδικές μονάδες απεξάρτησης και υπό την άρτυτη παρακολούθηση ειδικών γιατρών.

Με την παράγραφο 3 προσδιορίζεται ο τρόπος συνταγογράφησης των ουσιών του άρθρου 4 του ν. 1729/1987, ενώ με την παράγραφο 4, η συνταγογράφηση των ουσιών του πίνακα Δ του άρθρου 4 του ν. 1729/1987, που αφορά τα ψυχότροπα. Η συνταγογράφηση αυτών μπορεί να γίνεται με απλή συνταγή επαναλαμβανόμενη. Η παράγραφος 5 καταργείται.

Με το άρθρο 13, αντικαθίσταται το άρθρο 8 του ν. 1729/1987 και καθορίζονται οι ποινές σε ορισμένες επιβαρυντικές περιπτώσεις, ποινές που φθάνουν μέχρι ισόβιου καθιέρωσης και χρηματικής καταβολής μέχρι 200.000.000 δρχ.

Η αντικατάσταση κρίθηκε αναγκαίο προκειμένου να συμπεριληφθούν σ' αυτό και άλλες μορφές εγκληματικής συμπεριφοράς που παρουσιάζουν ιδιαίτερη επικινδυνότητα για το κοινωνικό σύνολο, όπως: η χρησιμοποίηση ανηλικων κατά τη διάπραξη εγκλημάτων ναρκωτικών, η συμμετοχή του δρόστη σε ένωση ή ομάδα προσώπων που έχουν ως σκοπό τη διάπραξη τέτοιων εγκλημάτων, η συμμετοχή του σε άλλες διεθνείς εγκληματικές δραστηριότητες, η χρήση όπλων ή βίας κ.λπ..

Αξίζει γενικώς να σημειωθεί ότι με τα άρθρα 10 και 13 επιχειρείται μία προς το αυστηρότερο αναμόρφωση των επιβαλλομένων για διάφορες περιπτώσεις ποινών, μία τακτική που ακολουθείται σήμερα στο διεθνή χώρο και έχει ως στόχο και σκοπό να αποθαρρύνει το λαθρέμπορο, το μεταπράτη, το διακινητή του λευκού θανάτου.

Με το άρθρο 14, προστίθεται μετά το άρθρο 8 του ν. 1729/1987 το άρθρο 8α που αναφέρεται στους χρόνους παραγραφής των πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 5, 6 και 7 του νόμου.

Με το άρθρο 15, αντικαθίσταται το άρθρο 12 του ν. 1729/1987, επιχειρείται δε να προδιαγραφεί μία διαφορετική μεταχείριση μεταξύ του απλού χρήστη που προμηθεύεται ή

κατέχει ναρκωτικά αποκλειστικά για δική του χρήση και του διακινητή - λαθρεμπόρου που πρέπει να έχει αυστηρότατη αντιμετώπιση.

Η αναγνώριση του γεγονότος ότι ο χρήστης είναι άρρωστος, ο οποίος χρειάζεται ειδική μεταχείριση, αποτυπώνεται στις δυνατότητες που του παρέχονται να παρακολουθήσει ειδικό υποστηρικτικό πρόγραμμα, παράλληλα με τη δυνατότητα του δικαστηρίου να αναστείλει την πρόοδο της δίκης. Ακόμα προβλέπεται ότι είναι δυνατή η έκδοση βουλεύματος ή απόφασης ότι ο υπαίτιος δεν πρέπει να τιμωρηθεί και χωρίς να διαταχθεί προηγουμένως η από μέρους του παρακολούθηση υποστηρικτικού προγράμματος, όταν το δικαστικό συμβούλιο ή το δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες έγινε η πράξη και την προσωπικότητα του δράστη, κρίνει ότι η πράξη αυτή ήταν τελείως συμπτωματική και δεν είναι πιθανό να επαναληφθεί.

Η απόλιψη του όρου 'μικρή ποσότητα' προτείνεται διότι ερμηνεύεται κατά διάφορο τρόπο από τους δικαστές και διότι το κατώτερο και ανώτερο όριο της 'μικρής ποσότητας' δεν είναι δυνατό να προσδιορισθεί, δεδομένου ότι ο καθορισμός της ποσότητας εξαρτάται από το βαθμό καθαρότητας των ναρκωτικών, το βαθμό εξάρτησης του χρήστη κ.λπ..

Με την παρ. 1: προβλέπονται οι προϋποθέσεις τιμωρίας των ατόμων που προμηθεύονται ή κατέχουν ναρκωτικά σε ποσότητα που εξυπηρετεί αποκλειστικά δική τους χρήση.

Με την παρ. 2:

α) παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να αναστείλει την πρόοδο της δίκης, αν ο υπαίτιος κάποιος από τις αξιόποινες πράξεις της παρ. 1 δηλώσει ότι επιθυμεί να παρακολουθήσει συμβουλευτικό υποστηρικτικό πρόγραμμα.

Απαραίτητες προϋποθέσεις είναι:

1) Ο υπαίτιος να μην έχει τιμωρηθεί προηγουμένως για έγκλημα ναρκωτικών και

2) να μην έχει κριθεί άλλη φορά μη τιμωρητός, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2. Ορίζονται ακόμη οι συνέπειες της πλημμελούς από τον κατηγορούμενο παρακολούθησής του προγράμματος.

β) Παρέχεται η δυνατότητα στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο ή στο δικαστήριο να κρίνει τον υπαίτιο ατιμώρητο, αν αυτός παρακολουθήσει κανονικά το πρόγραμμα. Με τη ρύθμιση αυτήν, η Πολιτεία του παρέχει ένα ακόμη κίνητρο για ενίσχυση της προσπάθειας που καταβάλλει για την αποκοπή του από τον κόσμο των ναρκωτικών.

γ) Ο υπαίτιος μπορεί να κριθεί ατιμώρητος και χωρίς την προϋπόθεση της παρακολούθησής από μέρους του υποστηρικτικού προγράμματος, αν το δικαστήριο ή το δικαστικό συμβούλιο κρίνει, εκτιμώντας τις περιστάσεις και τη προσωπικότητα του δράστη 'ότι η πράξη του ήταν τελείως συμπτωματική και δεν είναι πιθανό να επαναληφθεί'. Με τη διάταξη αυτήν εισάγεται επωφέστερη ακόμη μεταχείριση των περιστασιακών θυμάτων ναρκωτικών.

Με την παρ. 3: ορίζονται τα προβλεπόμενα για την απόφαση που κρίνει ατιμώρητο το δράστη ένδικα μέσα.

Με το άρθρο 16, αντικαθίσταται το άρθρο 13 του ν. 1729/1987.

Αφορά τη διάγνωση της τοξικομανίας και τις διαδικασίες διενέργειας της ψυχιατροδικαστικής πραγματογνωμοσύνης.

Με το άρθρο αυτό θεραπεύονται βασικές αδυναμίες του ν. 1729/1987, καθιερώνεται δε η ψυχιατροδικαστική πραγματογνωμοσύνη και η εργαστηριακή εξέταση του υπόπτου που συνεκτιμώμενα καθορίζουν όχι μόνο την ύπαρξη της εξάρτησης, αλλά και το βαθμό και την έκταση αυτής.

Ειδικότερα: Σκοπός των προτεινόμενων τροποποιήσεων είναι να καταστεί αδιάβλητη η διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης.

Τούτο επιδιώκεται:

α) με την επιταγή της διεξαγωγής της πραγματογνωμοσύνης σε συντομότατο χρονικό διάστημα από της σύλληψης του υπαιτίου, προκειμένου να μην του παρασχεθεί η δυνατότητα να προβεί ενδεχομένως στην κατάλληλη προπαρασκευή για την παραπλάνηση των πραγματογνωμώνων (π.χ. παίρνοντας μερικές ημέρες ναρκωτικά, ώστε να εμφανισθούν υπολειμματα ναρκωτικών ουσιών στα σωματικά υγρά του)

β) με τη θεσπιζόμενη εξέταση σωματικών υγρών, ώστε να υπάρχουν και αντικειμενικά ευρήματα, ενισχυτικά της κλινικής εικόνας των πραγματογνωμώνων. Ορίζεται ακόμη ότι ο περί εξαρτήσεως ισχυρισμός, η αποδοχή του οποίου έχει τεράστια επίπτωση στην εν γένει ποινική μεταχείριση του υπαιτίου, πρέπει να προβληθεί αμέσως μετά τη σύλληψη του δράστη, όταν και μόνο είναι δυνατή, αντικειμενικά και αδιαβλήτως, η μετά βεβαιότητας διαπίστωση της βασιμότητάς του.

Για λόγους όμως επείκειας προς τον κατηγορούμενο, παρέχεται η δυνατότητα στο διεξάγοντα την ανάκριση, να διατάξει και αυτεπαγγέλτως πραγματογνωμοσύνη περί του ως άνω περιστατικού, αν για οποιονδήποτε λόγο έχει υπόνοιες ότι ο υπαίτιος είναι εξαρτημένος και αυτός για οποιονδήποτε λόγο δεν θέλει να προβάλει το σχετικό ισχυρισμό.

Η σε σύντομο χρονικό διάστημα, από τη σύλληψη του δράστη, διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης, περιορίζει επιπλέον τη δυνατότητα οποιουδήποτε αθέμιτου επηρεασμού του πραγματογνώμονα και επιταχύνει την περάτωση της ανακρίσεως.

Καθιερώνεται επίσης η επιβολή αυστηρότερων ποινών σε τοξικομανείς χρήστες, που αποδεδειγμένα κατηγορούνται για αδικήματα των άρθρων 10, 11, 12 και 13 του παρόντος νόμου, δηλαδή βασικά εγκλήματα, διακεκρωμένες και επιβαρυντικές περιπτώσεις.

Η τροποποίηση αυτή προτάθηκε με το αιτιολογικό ότι περισσότεροι, αν όχι όλοι οι τοξικομανείς, προκειμένου να εξασφαλίσουν χρήματα για την αγορά ναρκωτικών, "αναγκαστικά" γίνονται διακινητές τέτοιων ουσιών.

Με το άρθρο 17, αντικαθίσταται το άρθρο 14 του ν. 1729/1987, προσδιορίζονται λεπτομερώς τα παρεπόμενα για το δράστη, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 16 και συγκεκριμένα την εισαγωγή του για απεξάρτηση σε ειδικό θεραπευτικό κατόστημα και τις σχέσεις μεταξύ της πορείας, της εξέλιξης και του αποτελέσματος του θεραπευτικού προγράμματος, αλλά και της δικαστικής μεταχείρισής του.

Ειδικότερα: Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, τίθενται οι βασικές ρυθμίσεις σχετικά με τη μεταχείριση των εξαρτημένων χρηστών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, ο χρήστης, σε περίπτωση καταδίκης, εισάγεται σε ειδικό θεραπευτικό κατόστημα για σωματική απεξάρτηση. Η εισαγωγή μπορεί να διαταχθεί και κατά το στάδιο της ανακρίσεως από τον ανακριτή ως περιοριστικός όρος. Στο κατόστημα αυτό μπορεί να παραμείνει, εφόσον το επιθυμεί και για ψυχική απεξάρτηση. Αν έχει καταδικαστεί σε ποινή φυλακίσεως μικρότερη των τριών ετών και παρακολούθησι με επιτυχία το σχετικό πρόγραμμα, μπορεί το δικαστήριο να αποφασίσει την υπό όρο απόλυσή του.

Και ο μη τιμωρητέος εισάγεται για σωματική απεξάρτηση και στη συνέχεια, εφόσον επιθυμεί, για ψυχική στο ίδιο θεραπευτικό ίδρυμα ή σε άλλη μονάδα.

Με το άρθρο 18, τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 19 του ν. 1729/1987.

Αφορά τη δήμευση της περιουσίας των αμετάκλητα καταδικασθέντων για παράβαση του νόμου περί ναρκωτικών. Η δήμευση αφορά τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθη-

καν από τη συγκεκριμένη πράξη, για την οποία κρίθηκαν ένοχοι, καθώς και όλα τα αντικείμενα τα οποία χρησιμοποίησαν ή προορίζονταν για την τέλεση της πράξης, είτε αυτά ανήκουν στον αυτουργό, είτε σε οποιονδήποτε τρίτο, εφόσον ο τελευταίος διατελούσε σε κακή πίστη.

Διάταξη, η οποία έχει ως στόχο να αποθαρρύνει το δράστη στην αναζήτηση παράνομου κέρδους διακινώντας ναρκωτικά, με τη δήμευση των περιουσιακών του στοιχείων.

Με το άρθρο 19, αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 20 του ν. 1729/1987.

Αφορούν ρυθμίσεις της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος και της Τελωνειακής Υπηρεσίας, ρυθμίσεις που διευρύνουν τις δυνατότητες έρευνας και διευκολύνουν το προανακριτικό έργο.

Ειδικότερα: Με την τροποποίηση της παρ. 4, οι Τελωνειακοί και Λιμενικοί υπάλληλοι, αποκτούν τη δυνατότητα που έχουν οι προανακριτικοί υπάλληλοι της ΕΛ.ΑΣ., να μεταβαίνουν για την ενέργεια προανακριτικών πράξεων και εκτός της έδρας, αλλά εντός της εδαφικής αρμοδιότητας του Σώματος στο οποίο οργανικά ανήκουν.

Η τροποποίηση αυτή εξασφαλίζει συνέχεια δράσης στην Αρχή που αρχικά επελήφθη μιας υποθέσεως και μεγαλύτερες πιθανότητες εξιχνίασης αυτής.

Με το άρθρο 20, αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 22 του ν. 1729/1987 και προστίθενται νέοι παράγραφοι που αφορούν τις διαδικασίες κατάσχεσης των ναρκωτικών, εξετάσεως των δειγμάτων και των αντδειγμάτων και καταστροφής των κατασχεθέντων. Η καταστροφή αυτή πρέπει να γίνεται αμέσως μετά την πάροδο της προθεσμίας για επίδοση της δηλώσεως αμφισβήτησης και πάντως το αργότερο εντός δέκα ημερών από την πάροδο αυτής της προθεσμίας.

Συγκεκριμένα: Με τη νέα διάταξη απλουστεύεται το σύστημα κατάσχεσης το οποίο καθίσταται ευέλικτο και ταχύτερο. Καθορίζονται οι προθεσμίες και η διαδικασία διατυπώσεως αμφισβήτησεως ως προς την ιδιότητα των ουσιών που κατασχέθηκαν ως ναρκωτικών. Επίσης, καθορίζεται σύντομη διαδικασία για την καταστροφή τους, αμέσως μετά την πάροδο της προθεσμίας για την από μέρους των ενδιαφερομένων (κάτοχο-δράστη) δήλωση αμφισβήτησης. Το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών αποφασίζει τελειωτικά για την τύχη των ναρκωτικών ουσιών που κατασχέθηκαν.

Η τροποποίηση αυτή προτάθηκε αφενός μεν γιατί η συγκέντρωση μεγάλων ποσοτήτων ναρκωτικών, ιδιαίτερα φυτών ινδικής κάνναβης, δημιουργεί πρόβλημα χώρου και ασφαλούς φύλαξης και αφετέρου για να αποφεύγονται επικριτικά σχόλια σε βάρος των δικαστικών Αρχών.

Με το άρθρο 21, αντικαθίσταται το άρθρο 24 του ν. 1729/1987.

Καθιερώνεται ευνοϊκότερη μεταχείριση δράστη βασικού εγκλήματος, εφόσον αποδεδειγμένα συμβάλλει, με δική του πρωτοβουλία, στην ανακάλυψη ή εξάρθρωση συμμορίας διακινήσεως ναρκωτικών ή στην ανακάλυψη και σύλληψη μεγάλων ποσοτήτων ναρκωτικών.

Η μεταχείριση αυτή συγκεκριμένα συνίσταται στη δυνατότητα του εισαγγελέα να απέχει ή να αναστείλει με διάταξη του την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος του υπαιτίου, στη δυνατότητα του δικαστηρίου να τον κρίνει μη τιμωρητέο και σε περίπτωση που έχει τελεσείδικα καταδικαστεί, να διατάξει την υπό όρους απόλυσή του από τις φυλακές. (Η ρύθμιση αυτή προβλέπεται σε πολλές ξένες νομοθεσίες).

Με το άρθρο 22, ρυθμίζονται θέματα μεταφερόμενων, δια μέσου της Ελλάδας, ναρκωτικών.

Ειδικότερα: Η νέα διάταξη ρυθμίζει την ελεγχόμενη παράδοση ναρκωτικών. Πρόκειται για τεχνική, σύμφωνα με την οποία, επιτρέπεται η μεταφορά παράνομων ή ύποπτων

αποστολών εμπορευμάτων, ναρκωτικών κ.λπ. "δια ή μέσα από την επικράτεια μιας ή περισσότερων χωρών, εν γνώσει και υπό την επίβλεψη των αρμόδιων Αρχών, με σκοπό την εξακρίβωση της ταυτότητας προσώπων αναμειγμένων στη διάπραξη εγκλημάτων περί τα ναρκωτικά και το οργανωμένο έγκλημα".

Η θέσπιση της διατάξεως αυτής προτάθηκε γιατί:

1) Αποτελεί επιταγή της Σύμβασης της Βιέννης του 1988, την οποία η χώρα μας κύρωσε με το ν. 1990/1991.

2) Είναι μέθοδος που εφαρμόζεται διεθνώς με κανονητικά αποτελέσματα και έγινε στην πράξη αποδεκτή.

Με το άρθρο 23, αρείται ο άδικος χαρακτήρας πράξης αστυνομικού, τελωνειακού ή λιμενικού που με εντολή για τη δίωξη ναρκωτικών προϊσταμένου του και με σκοπό την ανακάλυψη ή σύλληψη προσώπου, αναμειγνύεται ο ίδιος σε κύκλωμα διακίνησης ναρκωτικών.

Ειδικότερα: Η νέα διάταξη ρυθμίζει την "αγορά" ναρκωτικών ουσιών από υπαλλήλους των δικωτικών Αρχών ή "συνεργαζόμενα" μ' αυτές άτομα.

Η θέσπιση της διατάξεως αυτής έχει σκοπό την απόκτηση αποδεικτικών στοιχείων για αδικήματα του νόμου περί ναρκωτικών και την επιτυχή πραγματοποίηση επιχερήσεως αυτού του είδους, υπό την έγκριση του αρμόδιου εισαγγελέα, ώστε να ενισχύεται το αδιάβλητο των ενεργειών των δικωτικών Αρχών. (Η τακτική αυτή εφαρμόζεται από πολλές χώρες).

Με το άρθρο 24, αντικαθίσταται το άρθρο 26 του ν. 1729/1987.

Διατάξεις που αφορούν τα θεραπευτικά καταστήματα εν γένει και την παρακολούθηση ειδικών θεραπευτικών προγραμμάτων απεξάρτησης για άτομα που έχουν κατηγορηθεί για αποκλειστικά δική τους χρήση ναρκωτικών.

Ειδικότερα: με την τροποποίηση αυτήν, αν ο υπαίτιος της παρ. 1 εισαχθεί για θεραπεία σε θεραπευτικό κατάστημα, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών προτείνει στο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών την αναβολή της άσκησης της ποινικής δίωξης, και αν αυτός παρακολουθήσει με επιτυχία το ανωτέρω πρόγραμμα, ύστερα από έγγραφη βεβαίωση του διευθυντή και σχετική ψυχιατροδικαστική πραγματογνωμοσύνη, την οριστική αποχή από την ποινική δίωξη. Ορίζεται ότι οι αποφάσεις του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών είναι αμετάκλητες.

Για το Κ.Ε.Θ.Ε.Α. εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 1729/1987.

Με το άρθρο 25, αντικαθίσταται το άρθρο 27 του ν. 1729/1987.

Αφορά τη διάθεση των εσόδων από χρηματικές ποινές που επιβάλλονται για παραβάσεις του νόμου των ναρκωτικών. Τα έσοδα αυτά, με απόφαση του Ο.Κ.Α.ΝΑ., κατανέμονται στα συναρμόδια υπουργεία για την αντιμετώπιση τρεχουσών αναγκών στον αγώνα κατά των ναρκωτικών.

Με το άρθρο 26, παρέχεται εξουσιοδότηση κωδικοποίησης της νομοθεσίας που αφορά τα ναρκωτικά.

Με το άρθρο 27, καταργούνται οι καταργούμενες διατάξεις του ν. 1729/1987.

Με το άρθρο 28, ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Αθήνα, 16 Νοεμβρίου 1992

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Σωτ. Κούβελας

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Ιωάννης Βαρβιτσιώτης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Στέφανος Μάνος

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Γεώργιος Σούρλας

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Γεώργιος Σουφλιάς

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Άννα Ψαρούδα - Μπενάκη

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
Θεόδ. Αναγνωστόπουλος

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Αρισ. Παυλίδης

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Συνεδρίαση αριθμός 101 της 17 Αυγούστου 1992
ώρα 6.00 μ.μ

Συνεδρίασε το Τμήμα Γ' της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής και παρευρέθηκαν οι Γ. Βολτής, Επίτιμος Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου, Χ. Φατούρος, Αντιπρόεδρος ΣΤΕ, Δ. Κονδύλης και Κ. Λυμπερόπουλος, αεροπαγίτες (εισηγητές), Α. Κομισσόπουλος, νομικός σύμβουλος του Κράτους και Ν. Σακελλαρίου, πάρεδρος ΣΤΕ και επεξεργάστηκε σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τίτλο "Τροποποίηση διατάξεων του νόμου 1729/1987 "Καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών, προστασία των νέων και άλλες διατάξεις".

Γραμματέας ο Σ. Κοτσιώνης.

Παρευρέθηκαν επίσης οι εκπρόσωποι του Υπουργού Μ. Μητροπούλου και Α. Χαραλαμπίκης.

Η Επιτροπή επεξεργάστηκε το σχέδιο νόμου και διετύπωσε τις εξής παρατηρήσεις:

Α. Γενικές παρατηρήσεις

1. Όπου αναφέρονται περισσότεροι υπουργοί να τίθενται με την καθιερωμένη σειρά.

2. Γίνεται χρήση κεφαλαίων γραμμάτων στο κείμενο του νομοσχεδίου, χωρίς να πρέπει, π.χ. ΑΡΘΡΟ, Οργανισμού, Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, Εθνικής Πολιτικής, Οργανισμός, Καθηγητές, Δικαστήρια, Διοικητικές Αρχές, Νομικά, Επιστημονικό, Διοικητικό, Βοηθητικό, Εθελοντικό, Υπουργική, Σταθμών, Κέντρων, Θεραπευτηρίων, Δήμοι, Κοινοτήτες, Ιδρύματα, Υπουργεία, Ειδικές Υπηρεσιακές, Διεύθυνσης, Τμήματος, Υπουργών, Π.Δ, Ν. κ.λπ. Ειδικά για την αναφορά σε νόμο ή διάταγμα αρκεί η χρήση: ν., π.δ.

3. Όπου αναφέρονται νόμοι να τίθεται σε παρένθεση, κατά την πρώτη μνεία, ο αριθμός του φύλλου της Εφ. Κυβ. λ.χ. ν.1729/1987 (Α. 144).

4. Όπου αναφέρεται ο τίτλος του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να γραφεί πλήρης.

5. Όπου αναφέρονται αριθμοί να γραφούν πρώτα ολόγραφως και μετά σε παρένθεση αριθμητικώς.

6. Παρατηρείται ότι το κείμενο εδαφίων δεν γράφεται στη συνέχεια, αλλά αρχίζει από νέο στίχο, ως να μην αποτελεί συνέχεια της ίδιας παραγράφου και επιστάται η προσοχή για τις διορθώσεις κατά την καθαρογραφική του νομοσχεδίου.

7. Στα άρθρα 10, 11, 13, 14, 15, 16, 20, 23 και 24 και στα άρθρα που αντικαθίστανται του ν. 1729/1987 ο τίτλος του άρθρου να γραφεί κάτω από τον αριθμό του άρθρου και στο μέσον του στίχου.

8. Η Επιτροπή φρονεί ότι, με τις προτεινόμενες συμπληρώσεις στις διατάξεις των άρθρων 2 περ. δ και 6 παρ. 1 από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, διασπάται η επιδιωκόμενη με το νομοσχέδιο οργανική και λειτουργική ενότητα στην αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών και συνιστά την επανεξέταση του θέματος.

Β. Ειδικές παρατηρήσεις

1. Στον τίτλο του νομοσχεδίου μετά τη λέξη: "τροπο-